

GAZETA

Anul XIX
Nr. 893
Vineri 7 aprilie
1967
4 pag. 23 bani

INVĂȚĂMÎNTULUI

EDITAȚĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ



Activități pionieresti de primăvară

INTELIGENȚA — O COORDONATĂ PEDAGOGICĂ

Unul din criteriile după care oamenii se apreciază unul pe altul este acela al posibilităților și capacităților mentale, al înzestrării și puterii intelectuale. Insași, care sunt cupruse și exprimate frecvent prin termenul de **inteligență**. Fie că este vorba de situații practice, care reclamă soluții adhoc, fie că este vorba de mișcarea din sistemul valorilor spirituale, care reclamă nu numai cunoștințe, ci și un anumit mod de înclinare să considere inteligenți pe aceia care depășesc zona comunului și, prin forțe proprii, izbucnesc să imprime materialului vehiculat forme inedite de organizare și expresia. Ceea ce la unii se găsește prin eforturi și într-un timp îndelungat — de pildă, descoperirea sensului unei probleme, aflarea căii de acces spre rezolvarea unei dificultăți etc. — la alții se obține rapid, ușor, parca fără consum de energie. Obșnuit, aceștia din urmă sînt declarați inteligenți. Aici, inteligența apare ca aptitudinile, ca înzestrare exprimată în „deșteptăciune”, în agerimea și viteza cu care individul se deplasează spre rezultat. Promptitudinea intervenției în problemă, urmată de succesul acțiunii întreprinse impresionează puternic pe cei din jur, pe aceia care au sesizat numai rezultatul, nu și drumul străbătut. „Inteligenta” atribuită fără rezerve individului în cauză devine dintr-o dată un mijloc comod de „explicare” a „nexplicabilului”, a ceea ce pare tainic pe care o invocă oamenii ca să motiveze performanța neobișnuită. Inteligența se transformă, treptat, dintr-un parametru definitoriu pentru inteect, într-un indice al personalității și al deosebirilor individuale.

Deosebit de grăitor se manifestă această polarizare a aprecierilor de valoare în cadrul procesului instructiv-educativ, unde avem de a face cu o anumită selecție, aliniere și încadrare a elementului uman. Clasele de elevi sînt, în-

tr-un fel, modele experimentale. Ele grupează la un loc un număr de copii de aceeași vîrstă, sînt dirijate de un număr de adulți (înștrătorii și profesorii) și desfășoară o activitate comună, unificatoare — înștrătura. Încadrarea copiilor într-un colectiv unitar și participarea lor la aceeași activitate sînt factori mențiți să fixeze mai bine înțelesele simțului perceptiv al adultului și să faciliteze neobișnuita comparație asupra însușirilor psihice ale celor ce înștră.

Profesorii și înștrătorii recurg frecvent la noțiunea de „inteligenta” pentru a explica inegalitățile dintre elevi, succesele unora și eșecurile altora în materie de înștrare. Amu deseori spun: „Elevul acesta e foarte deștept. Înțelege imediat tot ce-i spun. Nu stă mult să gîndească, e inteligent”. Sau: „Băiețelul acesta e destul de înștrător, dar n-are cap”. Sau: „Am un elev cam lent”. În schimb, capabil, prinde repede. O să se descurce întotdeauna pentru că are materie cenușie, e inteligent”. Sau: „Dacă cutare ar fi tot atît de muncitor pe cît este de inteligent rezultatele lui ar fi mult mai bune”.

Evident, în spatele acestor constatări se află anumite realități psihologice pe care un ochi cit de cit experimentat nu poate să nu le surprindă. Elevii, ca personalități vii, centrate pe anumite particularități individuale, în primul rînd pe însușirile tipului de sistem nervos, „se mișcă” în ritmuri diferite, cu perioade de latență, întâzieri sau devansări specifice. Unii sînt mai lenți, mai tăcuți sau mai „închisi” și, ca urmare, ridică mîna cu înțîzire, sau preferă să treacă neobservați cînd are loc verificarea cunoștințelor. Alții, mai

vioi și, poate, mai nestăpîniți, se încadrează mai repede în timp și stau mereu cu mîna „pe sus”, atînci cînd trebuie și cînd nu trebuie, creînd în clasă peisajul unei multimi dinamice, active și „înteresate” în înștrare. Este, desigur, o realitate, însă nu una care să poată fi încorporată aprecierilor calitative de tipul: „elevi slabi, neînștrători”, sau „elevi buni, capabili, inteligenți”. Se comite o eroare de concepție atînci cînd unui factor individual de tipul celui amintit i se atribuie funcții pe care nu le are, de pildă, funcția de a releva pe elevii „inteligenti”. Particularitățile psihologice și temperamentale condiționează ritmul în care „pășește” elevul, promptitudinea sau întîzirea reacțiilor sale, gradul de motivatitate și rezistența la oboseală. Ele asigură, prin urmare, configurația dinamică de ansamblu, forma personală a mișcării elevului în materialul de înștrare. Ele nu participă însă la determinarea conținutului și calității muncii elevului.

Noțiunea de „inteligenta” — utilizată la modul global și fără a se indica de fiecare dată fenomenul concret pe care îl desemnează ea — arată, în ultimă instanță, că munca elevului este apreciată și controlată doar după rezultat. Drept urmare, relația dintre elev și pedagog rămîne exterioră, iar conceptul în cauză („inteligenta”) nu-și aduce aportul la cunoașterea mai adîncă a elevului de către profesor.

Utilizarea empirică a noțiunii de „inteligenta” în școală se datorește, în mare măsură, însuși faptului că nici psihologia nu dispune, deocîndată, de o definiție suficient de riguroasă a fenomenului respectiv. Încercările s-au făcut, mai ales în planul psihologiei experi-

mentale și al psihologiei copilului. Unii autori (Ribot, Dumas, Claparède, Piaget) au dezvoltat o viziune sintetică asupra inteligenței, tratînd-o ca un complex sau o îmbinare a mai multor funcțiuni psihice (idei, reprezentări, operații logice, structuri operative etc.). Alții, considerînd inteligența drept o capacitate, au procedat la măsurarea ei experimentală (Stern, Binet), încercînd să depășească coeficientul de inteligență pe baza raportării vîrstei mentale la vîrsta fizică a copilului. Alții, aplicînd metoda analizei factoriale (Spearman), au legat problema inteligenței de prezența unui anumit factor general (factorul G) — de fapt, o necunoscută — implicat în toate procesele mintale. Noțiunea de „inteligenta” a continuat însă să rămîna obscură, confundîndu-se în mare parte cu gîndirea, îndeosebi cu unele aspecte calitative ale ei: creativitatea, reversibilitatea, supletea etc.

Pentru practica școlară, pentru munca pedagogului, prezintă interes îndeosebi acele cercetări care merg pe linia desprinderii și caracterizării a înșși parametrilor sau criteriilor de recunoaștere a unui comportament inteligent, fie el intelectual sau motric. Experimentele realizate în acest domeniu au arătat că noțiunile și cunoștințele științifice, oricît ar fi elevul de „inteligent”, nu pătrund în mintea lui automat, fără ca el să efectueze anumite acțiuni de lucru cu materialul propus spre însușire. Aceste acțiuni depind de particularitățile materialului de înștrare, care îl creează elevului anumite situații. Îi pun în față anumite sarcini. Cunoștințele ascund în ele o serie de dificultăți și aceasta îl obligă pe elev să recurgă la o anumită strategie de lucru. Cunoștințele funcționează, deci, ca program, ca sistem de condiții obiective, care solicită o acțiune adecvată în raport cu ele. Plenitudinea cu care acțiunile elevului reproduse însușirile programului asigură caracterul rațional, inteligent al învățării. Dar toate aceste lucruri — modalitatea de a structura și prezenta materialul cit și aceea de a organiza acțiunea inteligentă a elevului (acțiune care să reproducă logica internă a obiectului), depind de profesor, formează sarcina lui. Inteligența elevului înțețează de a mai fi deci o calitate spirituală ascunsă. Dintr-un concept abstract, ea devine un instrument de lucru, un bun ce se cîștigă.

Prin urmare, înainte de a trece la explicarea deosebirilor dintre elevi — pe linia posibilităților de învățare — prin noțiunea globală de „inteligenta”, înștrătorul și profesorul trebuie să elucideze, de fiecare dată, această problemă: înțtii, ce particularități prezintă noțiunile noi care trebuie învățate și, apoi, ce trebuie să facă elevul pentru a înțelege și învăța, pentru a proceda „inteligent” în raport cu aceste particularități.

Lector univ.
dr. PANTELIMON GOLU

LABIRINTURILE FORMALISMULUI

Mania procentelor

Izcepun de trimestru școlar. Înainte de a se porni la o nouă etapă de muncă, se încheie bilanțul etapei trecute. Momentul acesta, ca și acel care a marcat trecerea de la primul la cel de al doilea trimestru, este un prilej de adîncă și serioasă privire retrospectivă asupra activității proprii, de cumpănire a sarcinilor de viitor.

Criteriul principal al judecăților de valoare formulate cu acest prilej ar trebui să-l constituie CALITATEA. Dar iată ce se poate constata în unele locuri:

Cancelaria profesorilor. Pînă seera tîrziu, lumina continuă să ardă. Profesorii lucrează; lucrează de zor. Se adună și se scade, se înmulțește și se împarte. Cel mai fericit în aceste zile sînt posesorii unor mașini de sootîi, fie și lîntre cele simple de adunat.

Ce se înîmplă, de fapt? Oață lumea calculează procente. Se numără note, se grupează pe categorii — cifre de 10, de 9, cifre de 8, de 7 și așa mai departe. Aoi se fac comparații. După chipul directorului — care este de la caz la caz sau luminat, sau întunecat — și dai seama dacă un procent „a ieșit bine” sau dacă altul „trăiește neapărat îmbunătățit”. Ș procente pot fi multe, căci din cifre se pot face zeci și zeci de combinații, după dorința sau fantezia socotitorului sau a celui care solicită aceste socoteli. (Am auzit o dată pe directorul adjunct al unei școli din Cîmpulung Mușcel de didactice care se încapăținase să nu-l priceapă, că există peste o mie și una de posibilități de interpretare procentuală a muncii elevilor și a profesorilor și că această metodă este cea mai științifică posibilă).

Simplă înșiruire de date statistice

Cum arată o asemenea dare de seamă? Iată, avem în față două dări de seamă — pe trimestrul I și pe trimestrul II — ale Li-

ceului nr. 30 din Capitală. La pag. 11 a celui dintîi, înținim capitolul care analizează rezultatele la înștrătura. Ce conține? Numai cifre, procente, tabele statistice. Comentariile sînt, de fapt, cuvîntele de legătură între procente. De pildă: „Munca asiduă și perseverență se reflectă mai ales în calitatea mediilor obținute de elevi. Astfel: elevii cu medii între 9-10 = 35%; între 7-8 = 44%; între 5-6 = 21%. Deci procentul mediilor foarte bune și bune este 79%, ceea ce reprezintă mai mult de 3/4 din totalul elevilor promoțiați al școlii noastre”.

Pe trimestrul al II-lea, firește, numărul cifrelor sporește. Acum sînt patru pagini de tabele statistice. Locul unor aprecieri competente despre nivelul de cunoștințe al elevilor în funcție de cerințele programului este luat de comentarii ca acestea: „Clasele IX-XI: numărul promoțiaților a crescut; numărul corecțiilor a scăzut; numărul repetenților a scăzut; numărul mediilor foarte bune a crescut: 86 medii 9, 10 pe trim. I, 95 medii 9, 10 pe trim. II; a scăzut numărul notelor bune; a crescut numărul notelor de 5, 6: 74 medii de 5, 6 pe trim. I, 82 medii de 5, 6 pe trim. II” Și tot așa pe patru pagini dactilografiate. Alta tot și nimic mai mult la acest capitol. Nici o încercare de apreciere a calității pregătirii elevilor, nici o motivare a situațiilor existente.

Faptul este cu atît mai surprinzător cu cît o tematică orientativă pentru dările de seamă trimestriale întocmită de secția de înștrătura a orașului București rată: „Rezultatele la înștrătura și educație la sfîrșitul trimestrului vor fi analizate temeinic, cu concluzii motivate pe bază de exemple, eliminîndu-se elementele

cu caracter descriptiv sau înștririle de date statistice”. De altfel, și secția de învățămînt a raionului 1 Mai, în raza căreia se află Liceul nr. 10, a dat directorilor de școli îndrumări clare în același sens.

Numei că, vezi, pentru unii directori este mai ușor și mai comod să recurgă la socoteli aritmetice în locul unor analize temeinice. De ce să-și mai bată capul? Rutina s-a trînsac!

MIRCEA IONEL

(Continuare în pag. a 4-a)



Un interesant muzeu școlar

Un muzeu școlar surprinzător de interesant din istoria învățămîntului românesc a luat ființă recent în comuna Pînoasa, raionul Tîrgu-Jiu.

Muzeul cuprinde documente, mărturii, programe școlare, manuale și metodici reflectînd diferite etape ale organizării școlilor sătești pe meleagurile Olteniei, începînd din anul 1828 și pînă în prezent. Un loc central îl ocupă în cadrul muzeului materialul referitor la activitatea unor dascăli din trecut — studii cu caracter didactic și pedagogic realizate de aceștia, planurile lor de lecții, procese-verbale ale revizorilor școlari privind nivelul la care se desfășoară pregătirea elevilor etc.

Înimoși înștrători și profesori din Pînoasa întreprind în continuare investigații pentru îmbogățirea exponatelor muzeului și lucrează în același timp la elaborarea

unei monografii a satului oltenesc.

„Cea mai frumoasă școală din raion”

Zilele acestea s-a încheiat prima etapă a concursului pentru cea mai frumoasă școală din raion, organizat de secția de învățămînt a raionului Curtea de Argeș.

Obiectivul principal al concursului — buna gospodărire a școlilor și permanenta lor înfrumusețare — a stîrnit un deosebit interes atît în rîndul elevilor, cît și în rîndul cadrelor didactice — ne scrie prof. Mihail Mitulescu, directo-

rul uneia din școlile raionului — Liceul din Domnești.

Concursul, care se va încheia în preajma zilei de 23 August, este dotat cu numeroase premii. Colectivul celei mai frumoase și mai bine gospodărite școli din raion va beneficia de o excursie în țară, pe timp de 7 zile.

Expoziție de artă plastică

Pentru a valorifica experiența pozitivă a absolvenților săi și a permite actualilor studenți obser-

vații „pe viu” privind aplicarea unor metode de predare, Facultatea de arte plastice din cadrul Institutului pedagogic din București a luat inițiativa de a organiza expoziția de lucrări ale elevilor îndrumați de profesori care au terminat recent facultatea. Astfel, de curînd s-a deschis o interesantă expoziție cu desene, acuarele, picturi pe sticlă și lucrări de metaloplastie realizate de elevii Școlii generale nr. 5 din orașul Gheorgheni (Gheorghiu-Dej). Expoziția reprezintă roadele muncii profesorului Gh. Mocanu, care a absolvit nu de mult Facultatea de arte plastice a Institutului pedagogic.

Din experiența

pregătirii

BACALAUREA TULUI

Discuțiile de sinteză la marxism-leninism

Organizând cu elevii din clasa a XI-a recapitularea economiei politice și a socialismului științific, ne străduim să desăvârșim contribuția pe care studiul acestor discipline o aduce la pregătirea științifică a absolvenților liceului, punând la baza formației lor intelectuale concepția despre lume și viață a clasei muncitoare — materialismul dialectic și istoric — ajutându-i să pătrundă și să explice în mod just legile și fenomenele vieții sociale, dându-le perspectiva dezvoltării istorice, care se înfruntă hotărârea de a lupta pentru traducerea în viață a politicii Partidului Comunist Român.

Pînă la 25 aprilie vom parcurge cu elevii întreaga materie prevăzută în programa de învățămînt, căutînd să rezervăm timp și pentru discuții de sinteză. Considerăm indicat să încheiem cursul cu o lecție din care elevii să tragă concluzii generale și care, totodată, să le deschidă perspectiva luminoasă a viitorului patriei noastre. Se poate porni, în această privință, de la ultima lecție prevăzută în programa „Socialismul și comunismul”, la care, după caracterizarea celor două faze ale societății comuniste, să se arate drumul ascendent pe care îl parcurge țara noastră prin îndeplinirea programului stabilit de Congresul al IX-lea al P.C.R. în continuare, reievind realizările obținute de poporul nostru, este bine să se evidențieze faptul că ele constituie rezultatul politicii științifice a Partidului Comunist Român, al aplicării creațiilor marxist-leniniste la condițiile țării noastre. Discuțiile vor sublinia că, pornind de la diversitatea de condiții în care partidele comuniste și muncitorești își desfășoară activitatea, Partidul Comunist Român aplică legile obiective ale dezvoltării societății fiind seama de cerințele fiecărei etape a vieții sociale, de particularitățile naționale ale poporului și țării noastre, de condițiile diferite în care s-a format și se dezvoltă națiunea română. Elevii vor rămîne astfel cu convingerea că construirea socialismului și comunismului este expresia voinței fiecărui popor, a intereselor și aspirațiilor sale vitale și că fiecare popor, construind socialismul, îndeplinește o sarcină națională și în același timp internațională, contribuind la mersul general al omenirii spre socialism. Concluzia lecției va fi superioritatea socialismului față de capitalismul atît pe plan economic cît și pe plan politic, social și ideologic.

Între 26 aprilie și 18 mai se vor organiza lecții de pregătire cu elevii care au ales obiectul „Noțiuni de marxism-leninism” pentru examenul de bacalaureat. Întrucît trebuie recapitulate cu aceștia 12

teme din materia clasei a X-a și 14 teme din materia clasei a XI-a — deci destul de multă materie — considerăm necesar ca atenția să fie concentrată asupra a ceea ce este esențial, astfel încît elevii să fie înarmați, prin studierea documentelor de partid, cu cunoștințele celor mai actuale probleme ale vieții economice, politice și sociale pe plan intern și internațional, ca și a poziției P.C.R. față de ele. De exemplu, la tema a XII-a din materia clasei a X-a, care tratează despre „Sistemul economic socialist mondial”, sau la tema a XII-a din materia clasei a XI-a, referitoare la problemele păcii și războiului în condițiile epocii contemporane, credem că este indicat să se insiste asupra faptului că în centrul politicii externe a României stau prietenia, alianța frățească și colaborarea multilaterală cu toate țările socialiste și că, totodată, călăuzită de desideratele actuale ale vieții internaționale contemporane, țara noastră largăște și intensifică relațiile de colaborare cu toate statele lumii, indiferent de orientarea socială, pe baza principiilor suveranității și independenței naționale, neamsetecului în treburile interne, egalității în drepturi și avantajului reciproc. Vom sublinia activitatea intensă desfășurată de partidul și guvernul țării noastre în scopul înălbării unității și cooperării sistemului mondial socialist și a mișcărilor comuniste și muncitorești internaționale, factori de cea mai mare importanță în ansamblul forțelor revoluționare contemporane. Elevii vor înțelege astfel în adîncime că, așa cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R. în cuvîntarea rostită la Conferința Uniunii Asociațiilor Studenților din Republica Socialistă România, „pornind de la răspunderea față de poporul român, precum și de la răspunderea internațională față de mișcarea comunistă și muncitorească, față de forțele antimprialiste, partidul nostru miștează cu hotărîre pentru a împiedica aderarea scizurilor în cadrul mișcărilor comuniste mondiale, își aduce contribuția activă la cauza unității țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a forțelor antimprialiste, ale progresului și păcii de pretutindeni”.

În întreaga muncă de recapitulare, lăsînd la o parte detaliile nesemnificative, neesentiale, nu vom încerca pe elevi cerîndu-le să rețină mecanic cifre, ci vom săvîrși asupra cunoașterii înfăptuirilor importante ale regimului nostru. Astfel, de exemplu, vom săvîrși asupra ritmului de creștere a producției industriale prevăzută în planul cincinal, ritm care dovedește dinamismul economiei țării noastre, asupra ritmurilor de creș-

tere a grupei „A” și grupei „B”, a corelației dintre aceste grupe în etapa actuală, fără să cerem însă elevilor să cunoască ritmul de creștere a fiecărei ramuri sau subramuri. La temele despre dezvoltarea planică a economiei naționale și despre creșterea necontenită a productivității muncii în socialism ne vom referi la plenarele C.C. al P.C.R. din 21—23 decembrie 1966 și 27—28 martie 1967, subliniînd că în stadiul actual de dezvoltare a țării noastre este indispensabilă ridicarea calitativă a întregii activități economice. Este indicat să reamintim cu acest prilej măsurile luate de țara noastră pentru extinderea cooperării economice și tehnico-științifice cu alte țări, în scopul accelerării introducerii în producție a celor mai noi realizări ale științei și tehnicii și al valorificării mai bune a potențialului material și uman al țării, pentru dezvoltarea în continuare în ritm înalt al economiei naționale.

La pregătirea pentru bacalaureat este necesar să se aibă în vedere și adîncirea corelației dintre marxism-leninism și celelalte obiecte de învățămînt, pentru a înlesni elevilor să-și formeze o privire de ansamblu asupra tuturor cunoștințelor incluse în programa de bacalaureat. Se impune să stă-

ruim îndeosebi asupra legăturii dintre problemele tratate la temele de filozofie și cunoștințele de fizică, chimie, biologie sau dintre problemele de economie politică și socialism științific pe de o parte și cunoștințele dobîndite la literatură sau istorie pe de altă parte. În perioada de după examenul de bacalaureat și pînă la concursurile de admitere în facultăți îi vom ajuta pe elevi la pregătirea pentru aceste concursuri, avînd în vedere faptul că li se vor cere și probe scrise. Întrucît în liceu nu au dat teze la aceste discipline, se cere să ne preocupăm îndeosebi de a-l orienta în ceea ce privește formularea în scris a problemelor, prezentarea sistematică și adîncită a ideilor.

În întreaga muncă de pregătire a elevilor grăia noastră de căpetenie trebuie să fie de a întări capacitatea de abstractizare a elevilor, de a-i ajuta să ajungă cu forțe proprii la generalizări și interpretări, la aplicarea în practică a celor învățate.

Prof. NORBERT GOLDHABER
Prof. LUIZA RĂICAN

Ultima etapă în pregătirea viitorilor absolvenți

Examenul de bacalaureat, prilej de confruntare a pregătirii absolvenților liceului cu exigențele actuale ale societății, este așteptat cu emoție și încredere de elevii clasei a XI-a din școlile noastre.

Învățînd din experiența anilor trecuți și conștient de timp oprit înaintea examenului, întregul colectiv didactic al clasei a XI-a s-a preocupat să desfășoare o muncă de calitate, care să promoveze spiritul de investigație al elevilor și să dezvolte calitățile gândirii lor în conformitate cu modelul fundamental al cunoașterii științifice. O contribuție însemnată în această direcție a adăugat extinderea unor tipuri variate de lecții, cum sînt lecțiile-precurs, lecțiile de sinteză, lecțiile de aplicare practică etc., care permit elevilor adîncirea conținutului celor studiate și lărgirea capacității de a trata probleme de ansamblu.

Concomitent cu parcurgerea materiei din clasa a XI-a se desfășoară acțiunea de reînnoșire a cunoștințelor dobîndite de elevii în anii anteriori. În acest scop s-au organizat în decembrie și ianuarie de pregătire suplimentară la limba română, matematică, limbă străină, fizică, iar din trimestrul al II-lea și la celelalte obiecte — socialism științific și economie politică, biologie, chimie. Pentru evitarea suprasolicitării elevilor, pregătirea se desfășoară conform unui program în care numărul de ore afectat pentru fiecare obiect se află în raport cu suanțumul și gradul de dificultate al cunoștințelor cerute la examenul de bacalaureat. Ceea ce sporește eficiența recapitulării este faptul că profesorii de specialitate reiau în mod diferențiat materia anilor trecuți, insistînd în mod deosebit asupra capitolelor mai grele, asupra noțiunilor, legilor și fenomenelor-cheie, asupra acelor cunoștințe care solicită capacitatea de interpretare,

de analiză și generalizare a elevilor.

Înțind seama de obiectivele clasei de elevi, cu și de posibilitățile grupării elevilor la unele obiecte, orarul special întocmit pentru perioada dintre 30 martie și 5 aprilie le-a asigurat acestora participarea zilnică la 4 și pînă la 5 ore de pregătire. De exemplu, un elev de secția umană participă săptămînal la 10 ore de limba română, 8 ore de limbă străină și 4 pînă la 5 ore la obiectul ales, iar un elev de la secția științifică la 10 ore de matematică, 8 ore de limbă română și 4 pînă la 5 ore la obiectul ales. La fel se va desfășura programul de pregătire între 26 aprilie și 18 mai. În sîmbătă, în perioada dintre 7 și 29 iunie, vom lucra cu absolvenții pentru a-l pregăti pentru concursurile de admitere în facultăți.

Știînd că muncă organizată în cadrul lecțiilor și a orilor de pregătire suplimentară este esențială numai în condițiile continuării ei în cadrul studiului individual efectuat de elevi, s-am mobilizat — folosînd în acest scop și spiritul organizat U.T.C. — la un asemenea studiu, dîndu-le și indicațiile necesare.

Mulți dintre elevii liceului nostru își propun să se îndrepte, după absolvirea bacalaureatului, spre ramurile productive ale economiei naționale, dorînd să urmeze în acest scop facultățile de mecanică și de construcții, institutele agro-nomice, școlile tehnice pentru personal tehnic etc. Muncind asăm pentru desăvîrșirea pregătirii lor, sîntem hotărîți să facem tot ce ne stă în putință spre a-i ajuta să facă față cu succes cerințelor la care vor trebui să răspundă după terminarea liceului.

Prof. EUGENIA ȚINTEA
directoarea Liceului nr. 3
din Suseava



Observație dirijată.

Programa de literatură a clasei a X-a

Așteptat cu legitim interes, programa școlară de literatură română pentru clasa a X-a a sosit în școli după un timp mult de o lună de la deschiderea anului școlar. Acum, cînd sîntem aproape de a o termina, putem să-i apreciem mai bine conținutul.

S-a procedat după cum se știe, la o nouă repartizare a materiei și la o redistribuire a orilor afectate fiecărui scriitor. S-au reintrodus spre studiu scriitorii Dimitrie Bolintineanu și Ion Ghica și de asemenea se prevede studierea activității cercului „Junimea” și a mentorului ei, Titu Maiorescu în lumina ultimilor cercetări ale istoricografiei și criticii literare. Profesorul de literatură română constată însă cu nedumerire o considerabilă reducere a numărului de ore afectate unor scriitori, fapt care ridică serioase probleme în ceea ce privește planificarea și parcurgerea materiei. Astfel, la capitolul „Grigore Alexandrescu”, numărul orilor a fost redus de la 5 în anul precedent, la 3, cu toate că din operele ce se studiază nu s-a redus nimic, ci dimpotrivă, poezia „Sărutarea mea”, prevăzută pentru caracterizare generală în anul precedent, e indicată de nouă programă pentru analiză literară. Aceeași situație și la capitolul consacrat lui Vasile Alecsandri. Se prevede că în 7 ore să se predea biografia, 3 prezentări generale (simba epică, poezia celebră, teatrul), 6 analize literare („O primărie la mână”, „Doina”, „Eroi de la Plevna”, „Mădul Siretului”, „Christa în provincie”, „Serpent Vodă”), precum și o lecție de închidere, în care să se vorbească despre locul scriitorului în dezvoltarea literaturii noastre. Ori, practica didactică ne-a dovedit că mai mult de o analiză literară într-o oră nu se poate realiza. Mai mult decît atât, o operă de înțelegere, care ridică multiple probleme de conținut și de realizare artistică, așa cum este drama „Despot-Vodă”, cu greu va putea fi studiată într-o singură oră. Soluția problemei s-ar putea găsi, eventual, în renunțarea la analiza unor opere, cum ar fi „O primărie la mână” și chiar „Mădul Siretului”.

Neastăfător nu se pare și numărul de 3 ore afectat pentru studierea activității critice a lui C. Dobrogeanu Gherea și a literaturii promovate de „Contemporanul”.

Credem că în vederea asigurării numărului corespunzător de ore pentru studiul scriitorilor și operelor prevăzute de programă s-ar putea renunța la studierea în clasa a X-a a capitolelor „Contemporanul” și „Alexandru Macedonski”, care sînt prevăzute pentru începutul clasei a XI-a, iar numărul de 5 ore cîștigat să se repartizeze astfel: o oră la capitolul „V.

Alecsandri”, o oră la capitolul „M. Eminescu” și o oră de conținut după studierea scriitorilor generației de la 1848.

Aplicînd programa, am rămas surprinși de ușele neconcordanțe flagrante cu manualul. De exemplu la capitolul consacrat lui Dimitrie Bolintineanu, programa care să se analizeze poezia „Mama lui Ștefan cel Mare”, în timp ce manualul analizează poezia „Cea de pe urmă noapte a lui Mihai cel Mare”; la capitolul consacrat lui Ion Ghica programa prevede analiza scriitorilor „școala de acum 50 de ani” — iar manualul analizează „Bătrînelul”; în capitolul consacrat lui M. Eminescu, la tema „Natura și dragostea”, programa cere analiza poeziei „Alte de fragedă”, în timp ce în manual se analizează „Pe lângă plopi fără soț”; programa dădă enunțul poeziei „Revedere”, pe care manualul o analizează. De asemenea, în capitolul consacrat lui V. Alecsandri programa cere să se înceapă studiul operelor cu proza, iar manualul începe cu poezia.

Personal, în planificarea lecțiilor am ținut seama numai de prevederile programelor, care are caracter normativ. Este limpede însă că neconcordanțele semnalcate ne-au creat destule greutăți în munca cu elevii. Greutăți a-au avut, de altfel, și în repartizarea numărului de ore, deoarece, primind programa litră, am repartizat scriitorilor studiată la început (Gr. Alexandrescu, N. Bălcescu) un număr mai mare de ore, așa cum prevedeau programele din anii anteriori.

Credem că se impune întocmirea și trimiterea la timp a programelor în școli, cu atît mai mult cît este necesar — și înădă programa cere — să se comunice elevilor, încă înaintea vacanței de vară, lecțiile pentru anul școlar următor, îperăm că se vor studia posibilitățile ca programa de literatură pentru clasa a X-a, ca și programele celorlalte clase, să ne parvină, îmbunătățite, pînă la sfîrșitul actualului an școlar. Sperăm de asemenea că manualul va ține seama de cerințele și prevederile programelor.

Prof. GH. MOVIŁA
Comănești

NOTA REDACȚIEI: În numărul din 2 dec. 1966, Gazeta învățămîntului a publicat pe tema lipsei de concordanță dintre programa și manualul de literatură română pentru clasa a X-a, o scrisoare intitulată „O întrebare care își așteaptă răspunsul” și o invitație adresată serviciului de specialitate din minister să clarifice nedumeririle. Din păcate, răspunsul nu a sosit încă deși au trecut patru luni. Într-un timp, și alți profesori ne-au semnalcat aceeași inadvertență care le provoacă greutăți.

RELIEF PE NEGATIV

„Chestiune de onoare”

Timp de o lună de zile, la mijlocul trimestrului II, elevii liceelor din raionul „N. Bălcescu” și-au măsurat forțele pe aceeași scenă, într-un concurs artistic, pentru a selecționa pe cel mai bun dansator, pe cel mai bun cîntăreț etc. A fost nevoie, firește, de repetiții. O dată, de două ori, de zece de ori. Și, pe deasupra concursului a avut două faze. Nu sînt scutiți nici măcar elevii din clasele a XI-a. Se invocă — la obiectiva lor — că trebuie să se pregătească pentru bacalaureat — că „este în joc onoarea școlii”. Ce-i drept, un argument la care nimeni nu-i mai rămînea nimic de zis. Nici chiar profesorilor care, în tot acest timp, au trebuit să „treacă cu vederea” pe cei care luptau pentru „onoarea școlii” și nu-și mai puteau pregăti lecțiile.

Ce-ar fi dacă organizatorii ar fi puși să cerceteze singuri ce repercurșuni a avut asupra procesului de învățămînt o asemenea „onoare”? Ar putea fi aduși și ei, „pe aceeași scenă”, ca să răspundă.

Nici laie, nici bălaie

Învățătorul Constantin T. Mitroi din raionul Bălțesti a pregătît în anii trecuți actele pentru a primi definitivatul din oficiu, deoarece îndeplinea condițiile cerute. Nu i-a fost acordat însă, întrucît îi lipsea doada că a urmat cursurile de perfecționare. El avușese o asemenea dovadă, dar o pierduse. Mai mult, se rădicise și arhiva de unde ar fi putut lua un duplicat. A depus atunci din nou o cerere de definitivare, indicînd și împrejurările care explică lipsa dovezii menționate. Cererea i-a fost respinsă din nou. A urmat o o treia încercare, și aceea însă cu același rezultat. Nu-i mai rămînea învățătorului decît o singură soluție: să se prezinte la examenul de grad. La începutul acestui an școlar, grăjii, a început pregătirea, așteptînd inspecția specială. N-a venit însă nimeni în inspecție. I-a sosit în schimb un răspuns: s se respinge cererea de înscriere la examenul de definitivare, întrucît are dreptul să primească din oficiu acest grad.

Așadar, definitivatul se respinge și „din oficiu”, se respinge și „cu examen”. Atunci, ce se admite? Birocratismul? Poate ar putea răspunde secția regională de învățămînt Oltenia...

profesor
IANCUPORSCU



La lecția de limba engleză.

FOILETON

Dacă vă mai rămîne timp

Tîndrul profesor de limba română intră la o lecție de gramatică în clasa a VI-a „C” a școlii unde lucrează.

Bună ziua copii. Buafă loc.

După notarea absențelor întrebă:

— Ei, ce avem azi la gramatică?

Mai mulți elevi se anunță. E numit unul.

— Pentru azi avem pronumele interogative și pronumele re... — dar nu reușește să rotească ultimele silabe, fiind întrerupt de gestul destul de spontan al ridicării profesorului de pe

scaun și de întrebarea: — Aoleu, am uitat să întreb! ce s-a făcut cu programul de activități extrascolare? E gata? Dați-mi un exemplar.

— Da, tovarășe diriginte (căci profesorul e și dirigintele clasei), dar să vedeți nu știm cîte căsuțe de pasărele să trecem.

— Cum nu știi? Păi cîți elevi sînt în clasă?

— Vreo șaisprezece.

— Treceți și voi acolo zece căsuțe și gata.

— Da, trecem.

Class uitase de pronumele interogative și aceluia îndicațiile profesorului diriginte. Cînd se părăse că lecția poate începe, lată că o elevă din banca întii ridică mîna dorînd să spună ceva. Profesorul, grăbit, o remarcă totuși:

— Ce este, Mariana?

— Tovarășe profesor, știți, eu am primit de la „Cartea prin poștă”...

— Ce?

— „Caprele Irinucăi” și „Gize, flori și mulți copii”.

— Frumuse, da. Să le citești. A!

bine că veni vorba. Ia să-și noteze cei care n-au luat buletinul „Cărți noi”. S-a anunțat apariția unor cărți foarte frumoase, Scrieri: N. Băbiș — „Scufița Roșie”, 26 pagini, 2 lei, „Tei legănat”, colecția „Traista cu poezii”, 64 pagini, 2 lei. Să-mi spuneți din vreme care vreți să le luați.

Asta, pentru că profesorul e și gestionarul standului de cărți din școală. Fîndcă și așa se crește întreruperea, profesorul se interesează din continuare asupra stuației a-

bonamentelor din clasă (ia el fiind și difuzorul voluntar de presă).

Către sfîrșitul orei — mai erau vreo optsprezece minute încă săsume — încă un elevare să spună ceva:

— Ce e, Poenaru?

— Toarășe profesor, spun copiilor care n-au scris?

— A da. Cine n-a scris pînă azi?

Pînă azi n-au scris Gjoacaru, Popa, Ionescu...

După care lecția nouă ste predată aproape telegrafic, în timp ce surescitarea profesorului crește. Are și de ce. După

oară îl așteaptă înțerrii din brigada tinerică de agitate, cu care pregătise un nou program, iar apoi va trebui să încheie lucrările inventarului școlii și, în sfîrșit, dacă-i mai rămîne timp, va încerca să citească măcar cîteva pagini din „Arta prozatorilor români” de T. Vianu, așa ca să nu uite că la oră trebuie să-și dea și el definitivatul.

Dacă-i mai rămîne timp? Această întrebare însă nu i-o pune nimeni.

DOCUMENTAREA DE SPECIALITATE A PROFESORILOR

Invatamintul contemporan este supus unor prefaceri adinci, care angajeaza inotri nu numai in obiectivele si in continutul procesului instructiv-educativ. Scoala, pentru a corespunde vremurilor noastre, pentru a forma generatii pregatite, este dator sa se deschida marelui avnt cultural si spectaculoaselor cuccuri stiintifice ale epocii in care traim. De aceea, documentarea permanenta si multilateral a devenit o coordonata a activitatii didactice, o caracteristica a profesorului din tara noastra. Dat fiind insa cresterea exploziv, exponențială — cum s-a spus — a volumului de informatie, tinerea la curent a profesorului cu problemele pe care i le ridică propria lui munca nu se mai poate desfasura la voia întâmplării.

Care snt directiile si izvoarele de maxima valoare si utilitate ale documentării profesorilor de istorie, de limbă si literatură română, de limbă stăine? De ce mijloace si de ce posibilități de documentare dispun astăzi acești profesori? In ce constă tehnica documentării? Cum poate fi valorificată superior documentarea în munca unui profesor?

Societatea de stiinta istorice si filologice din Republica Socialistă România, din convingerea că un răspuns la aceste întrebări este necesar și oportun și că, prin aceasta poate continua constructiv acțiunile ei anterioare în sprijinul școlii, a înscris în planul de activitate pe anul 1987 organizarea unei sesiuni metodicostiintifice pe țară cu tema „Documentarea pedagogică și de specialitate și valorificarea ei în practica de la catedră și în lucrările personale ale profesorilor” și organizarea unei consfături de lucru cu privire la activitatea metodicostiintifică a filiațelor Societății.

Lucrările coroborate ale sesiunii și ale consfăturii s-au desfășurat în zilele de 1 și 2 aprilie la Constanta, sub conducerea conf. univ. Emil Boldan, secretarul general al Societății. Au participat delegați ai Ministerului Învățămîntului, ai organelor locale de partid și de stat, ai tuturor filiațelor Societății, precum și cadre didactice din orașul Constanta. După cuvîntul de deschidere rostit de conf. univ. Emil Boldan și după salutul adresat participanților de prof. Alex. Buci, șeful secției știință și cultură a comitetului regional al P.C.R., au fost prezentate următoarele comunicări: *Reportajele dintre bibliografie și documentare, ca aplicare la literatura pedagogică*, de prof. dr. docent Dan Simonescu; *Necesitatea și mijloacele documentării profesorului*, de Magda Hesselman și Sandu Lăzărescu, bibliografi la Biblioteca centrală pedagogică; *Valorificarea documentării pedagogice și de specialitate în practica de la catedră și în lucrările personale ale profesorilor*, de prof. Eliza Bichman, Marcel Saraș, Gh. Stănescu, G. Beldescu și I. Șendulescu. În ședința de lucru, I. Șendulescu și G. Beldescu, secretari științifici ai Societății, au prezentat, primul — un referat asupra activității secțiilor de metodică de la filiale, al doilea — un referat conținînd recomandări privitoare la activitatea filiațelor în domeniul cercetărilor de metodică.

Spațiul nu ne îngăduie decât o prea sumară enunțare a problemelor mai importante cuprinse în comunicări și în referate sau ridicate de participanți în dezbateri. Comunicarea prof. dr. docent Dan Simonescu a constituit o introducere în temă, o expunere despre bibliografie, informare și documentare, despre metodele moderne de informare în general și despre ceea ce s-a realizat pe plan internațional și național în domeniul literaturii pedagogice. S-a arătat, dia-

cronic, cum s-a ajuns de la tradiționala bibliografie signaletică la documentarea modernă ca muncă depusă organizat pentru obținerea informațiilor din documente de orice gen, pentru înmagazinarea și, mai departe, difuzarea informațiilor la beneficiari. După ce au fost înfățișate caracteristicile documentării moderne, s-au prezentat cîteva dintre lucrările mai noi care ne pot informa asupra muncii de instruire și de educare a tineretului, fiind menționate mai ales publicațiile Biroului Internațional al Educației al UNESCO.

Comunicarea tov. Magda Hesselman și Sandu Lăzărescu a abordat, din perspectiva necesității pe care o simte profesorul din țara noastră de a se informa sigur și cu eficiență, mijloacele și tehnica documentării curente și ale documentării pe temă. S-a consacrat un spațiu larg activității editoriale a Bibliotecii centrale pedagogice și posibilităților acestui organ de a oferi profesorilor instrumente utile în munca lor de documentare. Comunicarea va fi publicată în vol. al XIV-lea al eulegerii *Limbă și literatură*, editată de Societate.

Ultima comunicare, aparținînd colectivului de profesori amintiți, a fost concepută ca o ilustrare a variatelor modalități de a valorifica documentarea pedagogică și de specialitate în activitatea de la catedră și în lucrările personale ale profesorilor. S-au dat exemple de situații în care manualele înseși se cer unor amendate, alteror complete — îndeosebi cu precizări din documentele de partid. Dacă excesul de informație în lecție nu este indicat — s-a spus — un material care ilustrează o afirmație, un document care reconstituie atmosfera unei epoci, care aruncă lumină noi asupra semnificației unui eveniment, un citat care enunță lapidar și convingător o judecată de valoare asupra unei opere literare, o mărturie care poate explica un proces de creație, un document de istorie locală care dovedește contribuția tuturor regiunilor țării la făurirea culturii naționale sau la progresul social, politic și economic snt totdeauna binevenite. În alt sens, comunicarea a demonstrat că, astăzi, cunoașterea desăvîrșită a științei care se constituie ca obiect de învățămînt nu mai poate asigura, singură, succesul predării. Ideea lecției ca act de creație se însoteste în epoca noastră cu ideea că activitatea personală la catedră poate fi pentru oricine și un domeniu de cercetare științifică, deci cu altă mare mult un domeniu de aplicare a ultimelor cuceriri ale pedagogiei. Unele puncte de vedere moderne în predarea istoriei, a limbii și literaturii române și a limbilor străine s-au transformat în ipoteze de lucru pentru numeroși profesori, ale căror cercetări au cerut nu numai o riguroasă documentare pedagogică și de specialitate, ci și o atentă informare asupra metodologiei cercetărilor de didactică specială. Comunicarea a prezentat pentru fiecare direcție de documentare exemple concludente de realizări aparținînd unor profesori din învățămîntul de cultură generală.

Referatele din cadrul consfăturii de lucru au analizat activitatea secțiilor de metodică ale filiațelor Societății și au sugerat că prin care poate fi ridicat nivelul științific al lucrărilor personale cu teme de didactică specială sau prin care poate fi evitat paralelismul dintre activitatea secțiilor de metodică și activitatea diverselor unități organizatorice care se ocupă de munca metodică în școli.

Dezbaterile au confirmat interesul profesorilor pentru tema sesiunii și au lărgit sau adîncit unele probleme din comunicări și din referate. Participanții au remarcat continuitatea și caracterul de sistem al acțiunilor prin care Societatea vine în sprijinul școlii

(Gh. Ghiță — București), utilitatea imediată a sesiunii și valoarea informativă a expoziției organizate de Biblioteca centrală pedagogică în cadrul acesteia (Gh. N. Dragomirescu — Pitești, M. Bărbătescu — București, N. Chimirea — Constanta etc.). Vorbitoarii au discutat numeroase probleme legate de tema sesiunii și consfăturii: modul în care documentarea se poate reflecta în planificarea profesorului (N. I. Bălan — Ploiești); posibilitățile de a instrui pe elevii din clasele superioare de liceu în tehnica documentării (N. I. Bălan — Ploiești, I. Cîrlan — Galați, Tr. Marcu — Cluj); mijloacele de valorificare a istoriei locale în lecție (Dan Popescu — Lugoj, M. Spînu — Buzău, Marin Cosmescu — Baia Mare); rolul documentării prealabile excursiilor școlare (Dan Popescu — Lugoj, Val. Orosz — Baia Mare); importanța pasiunii pentru specialitate și profesie în cercetările cadrelor didactice (Gh. N. Dragomirescu — Pitești, D. D. Șoitu — Galați); criteriile de delimitare a atribuțiilor secțiilor metodice de la filiale de atribuțiile comisiilor metodice și ale cercurilor pedagogice (M. Bărbătescu — București) etc. Contribuția vorbitoarelor s-a concretizat și în numeroase propuneri, dintre care amintim: crearea de centre regionale de documentare (I. Hurdubețiu — Cîmpulung Muscel); constituirea unor cabinete metodice în centrele universitare, dotate cu mijloace moderne, la care să recurgă și profesorii din regiune (I. Cîrlan — Galați, Val. Orosz — Baia Mare); pregătirea unor bibliotecari școlari calificați, care să constituie un sprijin real în munca de documentare a profesorului (I. Cîrlan — Galați); organizarea unei consfături pe țară în care să se discute, sub raportul documentării, manualele de istorie a literaturii române (D. D. Șoitu — Galați). În sfîrșit, participanții au lărgit sfera temelor de cercetare propuse de referate (M. Bărbătescu — București) și au prezentat cercetări personale sau ale unor membri ai filiațelor respective (Inocențiu Măcărăneanu — Iași, Gh. N. Dragomirescu — Pitești).

În încheierea discuțiilor, prof. I. Dragomirescu, director în Ministerul Învățămîntului, a răspuns la probleme ridicate de participanți, subliniind cu deosebită importanță inițiativa locală în înfățișarea unor acțiuni din sfera documentării, rolul societăților științifice ale profesorilor în informarea acestora și în valorificarea lucrărilor lor științifice, precum și faptul că Ministerul va examina cu atenție toate observațiile și propunerile exprimate în această sesiune.

Conchiziile lucrărilor au fost desprinse de conf. univ. Emil Boldan. Recapitulînd problemele mari abordate de comunicări, de referate și de participanți la discuții, secretarul general al Societății a relevat interesul cu care au fost primite sesiunea și constituirea de lucru. Acțiunea aceasta, ca și a celei de același gen organizate de Societate, au contribuit și la crearea unui anumit climat spirituale apăsătoare, în care s-a schimbat larg de opinii și de experiențe, cunoașterea și primirea reciprocă s-au extins dincolo de cadrul examen solemn al ședințelor de lucru. Cu toate acestea — a spus vorbitoarul — din cauza numărului redus de participanți în raport cu masa profesorilor de istorie, de limbă și literatură română și de limbă străine, sesiunea trebuie considerată doar un laborator de lucru, ale cărui rezultate se cer împărtășite tuturor celor ce ne-am putut lua parte la elaborarea lor.

Materialul informativ de față este o primă modalitate de a răspunde acestei solicitări.

G. BELDESCU



În laboratorul de știință naturală al Liceului „Dr. Petru Groza” din Capitală

In curind

prozel din țara noastră i se va adăuga o publicație nouă:

Magazin istoric

revistă de cultură istorică

REVISTA VA APARE LUNAR

Destinată unui public larg și interesind îndeosebi cadrele didactice și elevii, revista **MAGAZIN ISTORIC**, care va apărea sub egida Societății de știință istorice și filologice, va aborda o tematică variată din istoria națională și universală. În paginile ei, cititorii vor găsi studii, articole și documente despre istoria patriei, din cele mai vechi timpuri și pînă în zilele noastre, despre activitatea mișcării democratice și revoluționare, despre locul poporului român în istoria universală, despre contribuția sa la tezaurul culturii omenirii.

MAGAZIN ISTORIC va cuprinde articole despre caracteristicile diverselor culturi și civilizații, evoluția relațiilor internaționale, va publica memorii unor personalități române și străine. Ea va informa totodată cititorii asupra celor mai noi rezultate ale cercetărilor din domeniul istoriei arheologice, istoriei culturale, științei și artei, va prezenta puncte de vedere privitoare la curentele de idei și tendințe în istoriografia contemporană.

Colegii revistei vor fi puși la dispoziția istoricilor, scriitorilor, publiciștilor, cadrelor didactice din învățămîntul de toate gradele, cercetătorilor din institute, de la arhive și muzee, entuziaștilor, tuturor celor care se preocupă de probleme ale istoriei politice, sociale, diplomatice, istoriei economiei, științei, tehnicii, literaturii și artei.

La început de drum, revista **MAGAZIN ISTORIC** se adresează profesorilor de istorie, ca și cititorilor din întreaga țară, solicitîndu-le păreri și sugestii asupra programului și conținutului tematic. Redacția revistei își exprimană dorința de a întine o legătură permanentă cu cititorii săi, extinzînd de pe acum corespondența pe adresa: strada Academiei nr. 39—41, raionul 30 Decembrie, București.

NOTE BIBLIOGRAFICE

A apărut

NATURA

GEOGRAFIE-GEOLOGIE

nr. 1 ianuarie-februarie 1967

În sumar:

- V. CIUCU: Dezvoltarea orașelor și așezărilor populare urbane în Republica Socialistă România.
- N. FLOREA: Resursele de soluri ale României.
- D. OANCEA: Interpretări ale raporturilor om-mediu geografic la unele lucrări geografice din trecut.
- M. GRIGORE, D. POPESCU, N. POPESCU: Relieful structural din zona deltoasă Dunării și Munții Almușului.
- C. PETRESCU: Unele probleme actuale ale geografiei populației și așezărilor din Japonia.
- XXX Pentru conținutul imbunătățire a predării geografice.
- I. ILIE, M. GRIGORE, N. POPESCU: Laboratorul de geomorfologie — ajutor prețios în activitatea didactică.
- D. C. VULPESCU: Unele probleme pentru cunoașterea țării de către elevii clasei a III-a.
- V. IONESCU, E. IANCU: Valea Doftanei — un interesant traseu pentru o excursie școlară.
- CR. STAN: Rolul practic în dezvoltarea și unitatea științelor geografice.
- N. PĂUNESCU: Uzina hidroelectrică „George Gheorghiu-Dej” de pe Argeș.
- I. POPESCU ARGEȘEL: Străbătînd complexul Cheilor Dimbovită.

GEOGRAFIA PE GLOB. CRONICĂ. INFORMAȚII RECENZII.

„Lecturi geografice” vol. I

Continuînd un valoros filon tradițional al literaturii noastre didactice, avînd drept precursori scriitorii de prestigiu asemeni lui Al. Vlașcu și Calistrat Hogas, Societatea de știință naturale și geografie a editat recent un prim volum de „Lecturi geografice” care pune la îndemîna școlilor, într-o formă literară atrăgătoare, o serie de cunoștințe geografice privind diferite obiective de im-



despre pitorești obiceiuri populare, despre monumente ale naturii etc.

În ansamblul său — deși o ilustrație în condiții grafice superioare l-ar fi sporit calitățile — volumul de „Lecturi geografice” recent apărut va dezvolta desigur interesul elevilor pentru studiul geografiei. În același timp, el exprinde un număr important de valoroase sugestii pentru excursiile ce vor fi organizate în vîntoarea vacanță.

MANIA PROCENTELOR

(Urmare din pag. 1)

Despre modul cum trebuie analizată munca unui trimestru am stat de vorbă cu prof. SOFIA PUS-CAȘU, șefa secției de învățămînt a orașului București.

— Analiza temeinică, la sfîrșitul trimestrului, a activității desfășurate de unitățile școlare și stabilirea preciză a sarcinilor pentru perioada următoare de muncă, — ne-a spus aceasta — a preocupat mult școala noastră. Prin indicațiile date, ca și prin participarea directă la ședințe cu directorii și la consiliile pedagogice, inspecții au urmărit orientarea dezbaterilor către aspectele esențiale ale procesului instructiv-educativ, a cărei finalitate trebuie s-o constituie pregătirea școlară temeinică a elevilor și educarea lor comunistă. Majoritatea directorilor de școli se străduiesc să studieze și să aprecieze nivelul real de pregătire a elevilor pe baza asistențelor la lecții, a rezultatelor la lucrările scrise, la unele lucrări de sondaj, la concursuri etc.

În indicațiile noastre am insistat asupra faptului că trebuie să se renunțe la aprecierea nivelului pregătirii elevilor și a muncii profesorilor exclusiv pe baza cifrelor și procentelor, de care multă vreme s-a făcut abuz în învățămînt, cu repercusiuni atât de negative, oglindite în special în slaba existență din partea unor profesori față de munca proprie și față de pregătirea elevilor. Totuși, mai avem de luptat cu procentomania.

Unde duc

jocul ispititor al cifrelor

Jocul frumos și ispititor al cifrelor a dus de multe ori la tentația de a fetișiza procentele, de a le scoți singurul și cel mai valabil criteriu de apreciere a muncii unui colectiv didactic sau a unui profesor. Nu de puține ori am întîlnit învaze ca acestea:

„Ca rezultat al organizării procesului instructiv-educativ, al măsurilor luate pentru imbunătățirea situației la învățatură pe trimestrul I la școlile din raza orașului Fălticeni, reiese că la clasele I—IV s-a obținut o situație mai bună la învățatură; la Școala generală Orșeni — 94%, Școala generală nr. 1 — 91%, Școala generală Sădănești — 89%, Școala generală Tarna Mică — 88% elevi promoțiați. La clasele V—VIII, rezultatele mai bune s-au înregistrat la Școala generală Orșeni — 77% și Școala generală nr. 2, cu 75% elevi promoțiați. Procentul cel mai scăzut de elevi promoțiați se înregistrează la Școala generală nr. 3 și Școala generală Sădănești”. Ierarhizarea este evidentă: ai procent mare — ești fruntaș, ai procent mic — ești codăș.

„Toate eforturile tovarășilor învățători (de la Liceul „Spiru Haret” din București, n.n.) promovate în procentul de promovare ridicat — 94%, cei mai mulți elevi avînd note de 10 și 9”. Sîntem tentați să întrebăm: chiar „toate”?

„În clasa a VI-a „C” (de la Liceul nr. 30 din Capitală n. n.) promovează abia 21 din cei 39 de elevi (53,8%), situație creată în special de obiectul limbă română, care definește 14 corigenți din cei 18 ai clasei și 9 corigenți la matematică... Existența celor 11 corigenți la lucrătură arată elocvent lipsa de colaborare dintre tovarășii dirigînti și profesorul respectiv”.

Multe din opiniile exprimate de numeroși oameni ai școlii converg spre aceeași concluzie. Fetisșizarea procentelor, în locul unei analize temeinice a rezultatelor la învățatură, nu poate să fie decît dăunătoare calității învățămîntului, la fel cum judecarea muncii unui profesor sau a unui colectiv didactic numai prin prisma cifrelor ar putea să fie neconcludentă. Aceasta nu înseamnă — să fim bine înțeleși — că în cumpănirea nivelului de pregătire al elevilor nu putem să recurgem și la procentele pentru a completa unele constatări. Ele își au firește locul lor în aprecierea rezultatelor muncii și interpretate judicios — alături de celelalte instrumente ale analizei — ne pot ajuta să obținem o oglindă fidelă a calității muncii noastre într-o etapă dată.

Esențial este ca nivelul de cunoaștere al elevilor să fie analizat în raport cu cerințele programelor școlare, iar valoarea activității corpului profesoral prin calitatea și eficiența lecțiilor predate.



Ruinele Cetății Neamțului